

Regional kompetanseplan for rus og psykisk helse i Rogaland -2014

Kompetanse- og utviklingsarbeid på rus- og psykisk helseområdet i Rogaland.

Kompetansesenter rus - region vest Stavanger, Rogaland A-senter (KoRus vest Stavanger) og Fylkesmannen i Rogaland skal iverksette ulike kompetansehevende tiltak. Satsningen tar utgangspunkt i årlige oppdragsbrev fra Helsedirektoratet og skal ses i sammenheng med

- **Opptrappingsplanen for rusfeltet**
- **Lov om folkehelse**
- **Helse- og omsorgstjenestelov**
- **Stortingsmelding 30 "Se meg" En helhetlig ruspolitikk.**
- **Samhandlingsreformen (St.mld. 47)**
- **Folkehelsemeldingen (St.meld. 34) (2012 – 2013)**
- **ROP retningslinjen IS-1948**
- **Veileder for rusmiddelpolitiske handlingsplaner**
- **Veileder for tidlig intervensjon "Fra bekymring til handling" IS-1742**
- **Rundskriv 1455 – tidlig intervensjon på rusområdet**
- **Rundskriv IS-2010 – Barn som pårørende**
- **Veileder i salgs- og skjenkekontroll. IS-2038**

Kompetansesenteret og Fylkesmannen har hatt samarbeid med representanter fra kommunene, rådgivere med brukererfaring og representanter fra helseforetakene og utdanningsinstitusjoner ved utforming av kompetanseplanen i forhold til behov og fokus. Planen gir et oversiktsbilde på kompetansetiltak som er tilgjengelig for målgruppen til Fylkesmannen og KoRus vest Stavanger. I tillegg finnes kompetansetiltak, prosjekter og nettverk som er målrettet til enkelte virksomheter/ kommuner. Andre kompetansetiltak kan skreddersys og tilpasses etter behov. Planen vil være et levende verktøy og nye innsatser fylles på i løpet av året.

HOVEDOMRÅDER

- Rusmiddelforebygging/folkehelsearbeid (inkl. Ansvarlig alkoholhåndtering (AAH))
- Tidlig intervensjon barn og unge
- Rusforebygging og tidlig intervensjon unge voksne, voksne og eldre
- Innsats i arbeidet overfor rusmiddelavhengige

STRATEGISKE MÅL

- Gi rusmiddelpolitikken et tydeligere folkehelseperspektiv
- Heve kvaliteten og kompetansen på rusfeltet
- Bidra til sosial inkludering og mer tilgjengelige tjenester, herunder tidlig intervensjon
- Legge til rette for at de som yter tjenester samhandler og samordner innsatsen

- Sikre brukere innflytelse på utforming av tjenestene og at pårørende blir bedre

MÅLGRUPPE

Personell i kommunale tjenester, i tverrfaglig spesialisert behandling (TSB) og andre.

AKTUELLE LINKER

Informasjon om *planlegging av folkehelse- og rusarbeid i kommunene*, inklusivt ansvarlig alkoholhåndtering og veileder i kontroll i forhold til alkoholloven, se; <http://kommunetorget.no/>

Informasjon om *rusforebygging og helsefremmende arbeid*, se; <http://forebygging.no/>

Informasjon om *tidlig intervensjonsatsning* i henhold til tidlig intervensjonsveilederen *Fra Bekymring til handling*, se; <http://tidligintervensjon.no/>

Informasjon om *rustrender*, følg med på *Føre Var* – rapportene som KoRus vest Bergen, Stiftelsen Bergenslinikkene utgir to ganger i året. *Føre Var* – er en systematisk overvåking av rustrender, se; <http://korusbergen.no/tidlig-intervensjon2/fore-var/>

Informasjon om *ulike rusmidler*, se; <http://www.rustelefonen.no/>

Informasjon om *ROP-retningslinjen*, kurs og opplæring fra Nasjonal kompetansetjeneste Rus og Psykisk helse (ROP) se; <http://www.rop.no/>. Kartleggings- og samtaleverktøy innen ROP, se; <http://snakkomrus.no/>

Informasjon om *opplæringsprogrammet Pårørendeprogrammet*, se; <http://www.pårørendeprogrammet.no/>

Ulike tilskuddsordninger fra Helsedirektoratet, se; <http://www.helsedirektoratet.no/tilskudd/Sider/default.aspx>

Ulike tilskuddsordninger fra Fylkesmannen i Rogaland, se; <http://www.fylkesmannen.no/Rogaland/Helse-omsorg-og-sosialtenester/Knapper/Oversikt-tilskot-2014/>

Stimuleringsmidler fra KoRus vest Stavanger, se; <http://www.rogaland.asenter.no>

KOMPETANSETILTAK

Kurs, prosjekt og programmet arrangert av KoRus vest Stavanger, Rogaland A-senter alene eller i samarbeid med Fylkesmannen i Rogaland – se **Kurs- og prosjektkatalog 2014** på <http://www.rogaland-asenter.no/> under Kurs.

Forebygging	Målgruppe	Hyppighet	Arrangør
<p>"Ansvarlig alkoholhåndtering" (AAH) etter modell fra STAD-prosjektet der "Ansvarlig vertskap" inngår som kunnskaps- og kompetanseopplæring for skjenkebransjen. Bistå med implementering i kommunen. Bistå med implementer av veileder for kommunal kontroll av salgs og skjenkebevillinger Bidra med veiledning og ta del i opplæring av skjenkebransjen i regi av kommunen</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Kommuner • Ansatte i salgs- og skjenkenæring 	<p>Implementering av veileder i Salgs- og skjenkekontroll</p> <p>Bistår ved planlegging og gjennomføring av kurs i "Ansvarlig vertskap" ved forespørsel.</p> <p>Sammen med fylkesmannen arrangere regionale nettverk for politikere, kommune, politi og skjenkenæringen</p>	<p>KoRus vest Stavanger</p> <p>KoRus vest Stavanger</p> <p>Fylkesmannen i samarbeid med KoRus vest Stavanger + politi,KS,næring mv</p>
<p>Helhetlige ruspolitiske handlingsplaner og alkoholpolitiske retningslinjer. Bistå kommuner i prosess og med kunnskap ved utarbeiding/rullering av ruspolitiske og alkoholpolitiske handlingsplaner</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Kommuner 	<p>Ved forespørsel</p>	<p>KoRus vest Stavanger og Fylkesmannen</p>
<p>"God oppvekst i Rogaland" Oppstartskonferanse om FN`s Barnekonvensjon basert på metodikk fra "Syv mils steget" utviklet i Tromsø.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Alle som jobber med barn og unge 	<p>27. mai 2014 "Kick off"</p>	<p>Fylkesmannen , kommuner, fylkeskommune, statelige aktører, barn/unge</p>
<p>Eldre og klokere? Om oss fra 60 + og alkoholvaner (foreløpig tittel)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Ansatte i kommunens helse- og omsorgstjeneste, TSB, pensjonistforeninger, Eldreråd og andre som har interesse for eldre og rus i Rogaland 	<p>16.oktober 2014 Kl. 08.30 – 15.00 Hotel Alstor Stavanger</p>	<p>KoRus vest Stavanger</p>

Tidlig intervensjon	Målgruppe	Hyppighet	Arrangør
Tverrfaglig samarbeid og taushetsplikten. Kurs med advokat Kurt O. Bjørnnes	<ul style="list-style-type: none"> • Ansatte i barnevernstjeneste, helsestasjon, PPT, Barnehager, skoler, familievern, TSB, BUP, DPS og andre som inngår i tverrfaglig samarbeidsprosesser hvor taushetsplikten kan oppfattes som en utfordring. 	20. oktober 2014 Kl. 10-16.00 Tysværtunet på Aksdal.	KoRus vest Stavanger i samarbeid med Haugalandsløftet Helse Fonna, Fylkesmannen i Rogaland og Hordaland og KoRus vest Bergen.
Arbeidsseminar - Hvordan nå unge rusmiddelbrukere tidlig før de får store rusproblemer? Oppfølging etter Brukerplan-kartleggingen i Rogaland	<ul style="list-style-type: none"> • Ansatte i ulike deler av kommunen, PUT, pårørende og brukerorganisasjoner 	Under planlegging	KoRus vest Stavanger i samarbeid med Fylkesmannen, KORFOR, Helse Stavanger og Helse Fonna m.flere
Innsats rus-middelavhengige og pårørende	Målgruppe	Hyppighet	Arrangør
Brukerkonferanse: Forbli rusfri!	<ul style="list-style-type: none"> • Brukere og pårørende • Brukere og pårørendeorg. • Ansatte i kommunale tjenester, NAV, spesialisthelsetjenester og friomsorg/kriminalomsorg 	Under planlegging	RIO i samarbeid med brukerrepr, KORFOR, Helse Stavanger, Stavanger og Sandnes kommune og KoRus vest Stavanger
Jubileumsseminar innen rusbehandling. 10 år etter personer med rus- og avhengighetsproblemer fikk pasientrettigheter	<ul style="list-style-type: none"> • Ansatte i kommuner, TSB, pårørende, brukere og andre. 	12-13. juni 2014 Rica Maritim Hotel i Haugesund	Helse Vest RHF i samarbeid med Fylkesmennene i Rogaland, Hordaland, Sogn og Fjordane og KS
Hvordan forbli en god hjelper? Overføring-motoverføring,	<ul style="list-style-type: none"> • Ansatte i kommune og spesialisthelsetjeneste 	Høsten 2014 Kursrekke, under planlegging	KoRus vest Stavanger i samarbeid med Helse Stavanger

Sekundærtraumatisering, Hvordan hjelpe noen som ikke vil ha hjelp?			v/AUV, RIO og andre.
Nettverkssamling for Fængselshelsetjenesten	<ul style="list-style-type: none"> • Ansatte i fængselshelsetjenesten og ved kriminalomsorg i frihet 	Høst 2014	Fylkesmannen, Kriminalomsorg., og Helse Vest RHF
StaRus-konferanse Filmframvisning, forelesning og Open Space konferanse Tema: <i>Hva skal vi bruke Døgninstitusjonene til?</i> Helene Risager, leder av Cener for alkoholbehandling i Århjus: <i>"Nedbygging av døgnbehandling i Danmark; hva har vi tapt og hva har vi erstattet det med?"</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Alle som interesserer seg for kunnskapsutvikling innen rusfeltet (brukere, pårørende, fagfolk) 	8-9. april 2014 8. april kl. 18-21.00 KINOKINO 9. april kl. 9 -15.00 Sola Strand Hotel	StaRus (Stavangergruppen for Rusmiddel-forskning - IRIS, Universitet i Stavanger, Rogaland A-senter, Stavanger Universitets-sykehus.)
Opplæring og implementering av veileder i tvangsbestemmelsene etter Helse- og omsorgsloven		Høst 2014	KoRus vest Stavanger i samarbeid med fylkesmannen
Opplæring og implementering av veileder i lokalt rusarbeid		Høst 2014	Fylkesmannen i samarbeid med KoRus
LAR-nettverk	<ul style="list-style-type: none"> • Spesialisthelsetjenesten • Kommunal rustjeneste • Brukerrepresentanter 	Høsten 2014	Fylkesmannen
Boligsosial nettverk/konferanse	<ul style="list-style-type: none"> • Kommunale rus- og boligjenester • Kommuner med boligsosialt tilskudd • Spesialisthelsetjenesten 	28- 29. april 2014 i Egersund	Fylkesmannen og Husbanken
Samhandlingsseminar mellom DPS, TSB og kommuner Heldagsseminar	<ul style="list-style-type: none"> • Kommunalt ansatte i aktuelle regioner • Ansatte i TSB og DPS 	Januar 2014 Ryfylkeregionen August 2014 Dalaneregionen Høsten 2014 Jærregionen	Tverretatlig team bestående av representanter fra TSB, Helse Stavanger og kommunene
Videreutdanning i metodisk boligsosialt arbeid	<ul style="list-style-type: none"> • Kommunalt ansatte 	2012 – 2014 30 studiepoeng (Forsøksordning avsluttes juni 2014, uavklart om	Fylkesmannen i samarbeid med Diakonhjemmet avd. Sandnes

		studien fortsetter)	
Videreutdanning i Familieterapi	<ul style="list-style-type: none"> • Ansatte i familievern, barnevern, sosialt arbeid, psykisk helsevern, rusfeltet ol. 	2014 – 2016 60 studiepoeng Mulighet for 5 masterplasser som fullfører på Diakonhjemmet i Oslo 3. og 4. året.	Diakonhjemmet avd. Sandnes i samarbeid med Rogaland A-senter/KoRus vest Stavanger
Videreutdanning i Tverrprofesjonell samhandling	<ul style="list-style-type: none"> • Ansatte i kommune og spesialisthelsetjeneste 	1 semester, 15 studiepoeng. Nytt inntak til høsten 2014	Høgskolen Stord Haugesund (HSH) i samarbeid med nasjonal BTI – gruppen (Bedre tverrfaglig innsats)

Stavanger 08.04.14

I tillegg arrangerer Helse Stavanger v/ undervisnings og forskningsavdelingen ved Psykiatrisk divisjon mange kurs og konferanser som også er åpne for deltakere fra kommunen, se link:

<http://sus.no/omoss/avdelinger/psykiatrisk-divisjon/Sider/undervisnings--og-forskningsavdelingen.aspx>

Programmet i Regional Kompetanseplan 2014 vil kunne endres dersom det kommer andre prioriteringer sentralt eller lokalt. De arrangement vi ikke får gjennomført kan overføres til neste år. Alle kurs legges ut på nettsidene til Fylkesmannen i Rogaland og KoRus vest Stavanger v/Rogaland A-senter, se nettadresse under.

Mer informasjon om aktuelle kurs/konferanser beskrevet i planen;

www.rogaland-asenter, (se kurs) og www.fylkesmannen.no/rogaland

Ansvarlige:

Bente Sikveland, leder Kompetansesenter rus – region vest Stavanger (KoRus vest Stavanger) v/ Rogaland A-senter, tlf 51 72 90 00 (29)/402 40 758

Ellen Aarre, Rus- og psykisk helse rådgiver Fylkesmannen i Rogaland, tlf 51 56 87 00 (46)